

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quomodo amaræ, & spernendæ fiant animalium carnis. Cap. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

hebdomadas cubiculo. vel caueis condudo, eisque patinam micis lacte madefactis plenam propono, & aliquando melle; hoc cibo alti pingues, vt ficedulæ ficus tempore euadunt. & teneri, vt ore liquefcent, & sapore longè phasianos, attagenas, & tardas superant. Idq; videtur antiquis innotuisse. Inquit enim Plinius Quum gallina altilis antiquis cœnarum interdictis excepta esset, inuentum diuerticulum est, gallinaceos pascendi lacte madidis cibis, multo ita gratiores apponuntur. Et Columella. Illi, qui volunt non solum opimas, sed etiam teneras aues efficere, mulsea recente aqua prædicti generis farinam conspergunt, & ita faciunt. Nonnulli tribus aquæ partibus vnam boni vini miscent, madefactisq; tritico pane obefant auem, quæ prima Luna lignari cœpta, vigesima perghiscit.

Quomodo amara, & spernenda fiant animalium carni.
C A P. VII.

CONTRA verò, si volumus carnes amaritudine aut viru reijciantur, contraria quæ diximus, efficiemus, aut si laborem vitare volumus, ea tempora expectanda, in quibus animalia tali pabulo vescantur, quod id efficiat, vnde & quandoque venenosa euadunt. Veluti si velimus

Ceruorum carnes venenosæ fiant.

Inquit Simeon Sethi, ceruorum carnes, qui æstate capiuntur, quod videlicet eo tempore viperis, ac serpentibus vescantur, venenosæ sunt, ex tali esu siticulosi sunt. Et hoc suapte natura norunt, quod si aquam ante illorum concoctionem hauserint, intereant, propterea sitim tolerant, eaq; incenduntur. Ceruorum igitur carnes eo anni tempore sumptæ, venenosæ sunt, ac valde noxiæ. Sunt & ali-

quando perdices pessimæ.

Scilicet quum allijs vescuntur. Cyrrhæi perdicum spernunt carnes propter pabulum, quia degustatis allijs earum caro minime esculenta, & scætet, vt ne ab aucupe quidem in cibo vsurpetur. Sic etiam

Cotul.

Coturnices, & sturni spernendis,

Eo anni tempore quando veratri semen gratissimus eis
cibus. Vnde quando coturnices pascuntur eloboro,
eos, à quibus comestæ fuerint, in tantum vitæ discrimen
agunt, vt distendantur, conuellanturque ceu cor-
repti à vertigine: ob id cum illis milium elixandum est.
Sunt etiam

Auicula spernenda, quando

Taxi bacca maturæ sunt, nam pennæ denigrantur, &
homines, qui easdem ediderint, alui profluuium corrip-
untur, ex Dioscoride. Oua

Barbi piscis reijciuntur

Mense Maio, quia perniciofa sunt, nec per se ipsa oua
perniciofa sunt, & ea mala pariunt, præterea nõ semper
id efficiunt, nam sæpè illis innoxie vesci licet, sed tunc
solum noxia sunt, quum salicis flores in aquis delapfos
gustauerint. Eodem modo

Cochlea reijcienda,

Quum vepribus hærent, frutetisque glutinata: nam
ventrem & stomachum turbant, & vomitiones exci-
tant, ex Dioscoride. Nec solum animalia ipsa hæc da-
mna inferunt, sed eius excrementa, vt lac, mel, & simi-
lia. Nam

Lac spernendum, quando

è viridi pabulo capræ & oues pascuntur, quia aluum
magis emollit, sed aluum minus tentat caprinū, quo-
niam hoc pecus astringentibus pabulis vescitur, robo-
re, lentisco, oleaginea fronde, & terebintho. Quibus in
locis pecora scammonium, veratrum, clematidem, aut
mercurialem vorant, lac omne ventrem & stomachum
subuertit, quale in Iustinis montibus esse dictum est: si
quidem capræ, quibus traditum veratrum pabulo fue-
rit primo foliorum partu, euomunt, & eorum lac hau-
stum nauseam creat, & stomachum, & vomitiones ef-
fundit, ex Dioscoride. Reperitur etiam

Mel venenatum,

Quod in Sardinia gignitur, quoniã ibi apes absinthio

vescuntur. Heraclia in Ponto quibusdam anni temporibus propria quadam florum dote mel cõflatur, quod qui ederint, mente abalienantur, ac sudore diffuunt, ex Dioscoride. Nascuntur

Oua fœtida,

Quando neque fructus neq; herbæ apparent, nam stercorebus vescuntur gallinæ, aliæve ouiparæ auès, sed tunc sapidiora, quæ ex pinguibus, & quæ tritico, milio, & panico vescantur: sed earum, quæ absinthium edunt, amariuscula oua fiunt.

Quomodo animalia cocta simul assa, & elixa sint.

C A P. VIII.

IAM palato consulimus, nunc conuiuæ quomodo aliquæ iucunditate delectentur, doceamus. Videlicet

Porcus assus, elixus simul quomodo fiat.

Athenæus libro Diphnosophistarum nono, (multo elegantius Dalachampius vertit) eiusmodi porci meminit. Inquiens: Allatus est nobis porcus, dimidia parte assus diligenter, dimidia tanquã ex aqua molliter elixus, mira etiam coqui industria paratus, vt qua parte iugulatus esset, non appareret: erat enim ab humero paruo vulnere mactatus, ac sanguine euacuatus, intestinis omnibus vino diligenter collutis; ac pedibus suspensum, rursus vino perfusum elixauit, cum multo pipere, dimidiam porci partem multa polenta, vino, hordeoq; subacta circumquaque repleuit, & in elibanum subiecta ænea mensa imposuit, curauitq; ea moderatione assandam, vt neque adureretur, nec auferretur crudus: nam quum pellis iam aridiuscula appareret, reliqua etiam satis iam tosta esse coniecit. Polenta remota apposuit mensæ. Eodem modo fit

Capo elixus & tostus.

Caponem optimè depilatum, & exenteratum in argenteam patinam imponemus, & inde vsq; sui dimidium iure replebimus, & in furnum indemus: nam supera pars furni calore torrebitur, infera iure elixabitur, Nec mirus erit visu iucunda

Mure-